

Gennemgang af videnspredningsindikatorer til brug for fordeling af universiteternes basismidler

Indledning	2
1 En afgrænsning af begrebet videnspredning	2
2 Ikke-finansielle videnspredningsindikatorer.....	3
2.1 Synlighed.....	4
2.2 Foredrag	5
2.3 Projektorienterede forløb og erhvervsrettede specialer	5
2.4 Antal erhvervsfinansierede - PhD-studerende	7
2.5 Samarbejde med GTS-institutter	8
2.6 Antal kontrakter.....	9
2.7 Kommercialisering, iværksætteri, spinouts, patenter og licenser.....	10
3 Finansielle videnspredningsindikatorer	11
3.1 Indtægter fra andre tilskudsfinansierede aktiviteter	11
3.2 Indtægter fra salg af varer og tjenesteydelser	12
3.3 Indtægter fra myndighedsopgaver.....	12
3.4 Indtægter fra kommercialisering af patenter og licenser	13
3.5 Indtægter i form af private forsknings- og samarbejdsmidler.....	13

2. april 2007

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3395 1200
Telefax 3395 1300
E-post ubst@ubst.dk
Netsted www.ubst.dk

Sagsbehandler
Flemming Birk
Telefon 3392 9720
Telefax 3395 1300
E-post flb@ubst.dk

Sagsnr.
Dok nr. 156904
Side 1/13

Indledning

For at give Universitets- og Bygningsstyrelsen og Rektorkollegiet baggrund for at drøfte valg af indikatorer til en ny finansieringsmodel for basisforskningsmidler efter kvalitet, har Universitets- og Bygningsstyrelsen nedsat tre *indikatorgrupper* svarende til de kategorier, som man gerne vil inddrage i en ny model, nemlig forskning, uddannelse og videnspredning.

Som en del af implementeringen af dette initiativ, har Universitets- og Bygningsstyrelsen afholdt en række møder med eksperter udpeget af universiteterne, for at diskutere relevante videnspredningsindikatorer. Diskussionerne har taget udgangspunkt i oplæg fra Universitets- og Bygningsstyrelsen.

Målet for de enkelte indikatorgrupper er dels at gennemgå og diskutere metodiske og datamæssige problemstillinger i forhold til mulige indikatorer inden for fagområdet, dels at komme med forslag til konkrete målbare indikatorer.

Gruppen har søgt, at identificere eksisterende datakilder og indberetningskanaler, bl.a. med det formål at begrænse omfanget af dobbeltindberetninger.

Indikatorgruppen for videnspredning har bestået af: Fra Rektorkollegiet, universitetsdirektør Per Overgaard Nielsen, SDU, professor Flemming Poulfelt, HHK, direktør Susanne Bjerregaard, Rektorkollegiet, fra Rådet for Teknologi og Innovation lektor Henrik Toft Jensen, RUC, og fra FIST fuldmægtig Jens Haisler. UBST har været repræsenteret med: Jacob Fuchs, Frans Clemmesen og Flemming Birk, alle Institutionspolitisk Kontor. Indikatorgruppen har afholdt fire møder i perioden fra januar til marts 2007.

Denne rapport sammenfatter de drøftelser, indikatorgruppen for videnspredning har haft.

1 En afgrænsning af begrebet videnspredning

Arbejdsgruppen har i sine drøftelser taget udgangspunkt i det forhold, at en stor del af spredning af viden fra universiteterne i praksis foregår via uddannelserne og via publicering og anvendelse af forskningsresultater. Som særlig kategori kommer videnspredning og videnformidling derfor primært til at dreje sig om forhold, der ikke direkte hører under hverken forskning eller uddannelse, og derfor heller ikke opgøres der. Det vil sige, at videnspredning og videnformidling handler om alle de aktiviteter, universiteterne og deres ansatte gennemfører overfor det omgivende samfund med udgangspunkt i den viden og indsigt, der opbygges via forskning og uddannelse.

Der kan således skelnes mellem tre kanaler, hvorigennem videnspredningen fra universiteterne kan finde eller finder sted. Gennem uddannelse og kompetenceopbygning, gennem udbredelse af forskningsresultater via artikler, publikationer, forskningssamarbejde og gennem aktiviteter af bredere karakter, som for eksempel universiteternes samarbejde med erhvervslivet/offentlige, foredrag, praktikforløb, specialeskrivning i samarbejde med eksterne parter, universitetsmedarbejdernes deltagelse i den offentlige debat, optag og salg af patenter etc.

Den videnspredning, som tænkes omfattet af videnspredningsindikatoren, henhører primært til de sidstnævnte type af aktiviteter.

Nogle af universiteternes videnspredningsaktiviteter modsvarer af indtægter for universiteterne. Her er det forholdsvis let at måle omfanget af aktiviteten – det fremgår af regnskabstal, mv. Dog kan der være problemer med, at definere relevante videnspredningsaktiviteter samt, at de er opgjort på forskellige konti.

Heroverfor står imidlertid, at en lang række af universiteternes videnspredningsaktiviteter ikke modsvarer af en indtægt for universitetet. Der er behov for at få et mål for disse aktiviteter, men det er vanskeligt på grund af fraværet af en let metode til opgørelse og sammenligning.

I den forbindelse har arbejdsgruppen været opmærksom på, at universiteter og fagområder er og skal være forskellige og, at deres aktiviteter inden for videnspredning og videnformidling derfor også er forskellige. Dette betyder samtidig, at det er svært at sammenligne indikatorer på tværs af fagområder. Det har vist sig at være vanskeligt at finde brede og valide eksisterende indikatorer, som kan tages i anvendelse i 2008. Derfor har arbejdsgruppen besluttet at fortsætte udviklingsarbejdet udover denne afrapportering.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 3/13

Arbejdsgruppen har i sine drøftelser sondret mellem to kategorier af indikatorer: De ikke-finansielle og de finansielle indikatorer. Hvis nogle af indikatorerne kan forekomme som både finansielle og ikke finansielle indikatorer, bør man være opmærksom på dette, så dobbeltregistrering undgås.

Ved gennemgangen af de enkelte indikatorer er der fokuseret på indikatorens relevans, allerede eksisterende målinger af indikatoren, de eksisterende målingers kvalitet og datakilde, samt hvilke positive og negative incitamenter en inkludering af indikatoren i kvalitetsfinansieringsmodellen vil kunne afstedkomme for universiteterne.

I det følgende gennemgås i skematisk form arbejdsgruppens vurdering af de indikatorer, som har været underkastet en belysning.

2 Ikke-finansielle videnspredningsindikatorer

Som ikke-finansielle indikatorer er undersøgt følgende:

1. Synlighed
2. Projektorienterede forløb
3. Antal erhvervsfinansierede PhD-studerende
4. Samarbejde med GTS-institutter
5. Antal kontrakter
6. Kommercialisering, iværksætteri, spinouts, patenter og licenser

2.1 Synlighed

Indikator	Deltagelse i den offentlige debat
Beskrivelse	Hvor den videnskabelige bibliometri indeholder måling af artikler i videnskabelige medier, som tidsskrifter og fagbøger, henfører synlighed til forskernes bidrag til samfundet/offentligheden gennem artikler i aviser, blade, tv-avisen etc.
Indikatorens relevans	<p>Universiteternes generelle synlighed bidrager til at øge omverdenens kendskab til de resultater, der skabes af universiteterne og deres ansatte.</p> <p>De universitetsansattes deltagelse i den offentlige debat må anses for et væsentligt medie for universiteternes vidensspredning. Hvis en avis eller et andet medie vælger at bringe fx forskningsresultater eller anvende forskeren som ekspert i mediet, sker det ud fra en betragtning om, at forskerens input har værdi for læserne/seerne/lytterne, og dermed, at forskerens viden har relevans for samfundet. Dermed kan videnformidling gennem medier betragtes som vidensspredning, hvor der er foretaget en form for "relevans"-vurdering i forhold til samfundet.</p> <p>Universitetsmedarbejderes deltagelse i den offentlige debat medvirker til at gøre universiteterne mere synlige for offentligheden. Dermed kan indikatoren betragtes som en synligheds- eller "kendskabs"-indikator.</p>
Incitamentsvirkninger	Anvendelse af indikatoren ved fordelingen af basismidler vil belønne universiteterne, der tilskynder medarbejderne til at deltage i den offentlige debat. Synlighed af forskningen og universitetet kan gøre omverdenen, specielt de små og mellem store virksomheder opmærksomme på universiteternes aktiviteter, og hvad universiteterne kan bidrage med. En indikator for synlighed kan således medvirke til, at understrege universiteternes rolle som kritiske og konstruktive bidragsydere til en oplyst demokratisk debat, og kan også medvirke til, at flere virksomheder kan få øjnene op for universiteterne, og den indsigt og viden man kan få adgang til gennem samspil og samarbejde med deres forskere.
Datakilde og datakvalitet	<p>Der findes private virksomheder, Observer og Infopaq, som udbyder citationservice omfattende en række udvalgte medier som fx aviser og radio/tv.</p> <p>Der kan opstilles et eller flere søgekriterier, som ønskes undersøgt. Afgrænsning og opstilling af søgekriterier kan være vanskeligt at gøre præcist. Men under forudsætning af at dette kan gøres på en måde, der på rimelig vis dækker de store forskelle på universiteter og fagområder, vil data kunne indsamles efter kendte og konsistente retningslinier og som sådan være af rimelig kvalitet.</p>
Implementering	For både Infopaq og Observers vedkommende udbydes kun fremadrettet citationservice. Indikatoren vil derfor tidligst kunne inddrages i 2009.

2.2 Foredrag

Indikator	Foredrag
Beskrivelse	Foredrag for eksterne målgrupper. Det kan være foredrag hvortil der er offentlig adgang eller foredrag for en inviteret eller begrænset kreds. Foredrag kan principielt opgøres kvantitativt, om end der vil være afgrænsningsproblemer.
Indikatorens relevans	Foredragsvirksomhed er en vigtig kanal for spredning af viden specielt inden for humaniora og samfundsfag.
Incitamentsvirkninger	Foredragsvirksomhed vil give universiteterne incitament til deltagelse i den offentlige debat og udbredelse af forskningsresultater gennem foredrag. Foredrag afholdes allerede i dag i stort omfang. Ved at inddrage denne indikator gives der incitament til en systematisk registrering af foredrag, både foredrag som foretages i forskerens arbejdstid og fritid. Registreringen og kontrollen kan derfor være vanskelig, specielt fordi der ikke nødvendigvis er økonomiske indtægter ved foredragene.
Datakilde og datakvalitet	Optælling af foredrag kræver en målrettet indsats på universiteterne, der kan være administrativt tung og svær at revidere.
Implementeringsmuligheder	2009

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 5/13

2.3 Projektorienterede forløb og erhvervsrettede specialer

Indikator	Universitetsuddannelser kan inden for den normerede studietid, jf. § 13, efter nærmere bestemmelse i studieordningen for den enkelte uddannelse indeholde projektorienterede forløb, eventuelt i tilknytning til områder uden for universitetet i Danmark eller i udlandet. Hvis projektorienterede forløb indgår obligatorisk, optjenes der ECTS-point, og disse forløb vil derfor normalt ikke være studietidsforlængende. Det samme gælder principielt for specialer. Projektorienterede forløb kan opgøres på tre måder: Antal projekter, antal studerende eller ECTS.
Beskrivelse	Et projektorienteret forløb foregår rent praktisk på følgende måde: Den studerende kommer ud i en af de virksomheder eller institutioner, som har efterspurgt et projektforsløb. Den studerende arbejder i virksomheden og afleverer en rapport ved afslutningen af forløbet. Rapporten afleveres både til virksomheden og til universitetet, hvor der normalt eksamineres på baggrund af rapporten. Et projektorienteret forløb giver den studerende mulighed for at afprøve sine kompetencer i relation til praktiske problemstillinger, og virksomheden får mulighed for at vurdere den akademiske arbejdskraft. Der er flere eksempler på, at de stu-

	<p>derendes "friske øjne" har givet vigtige input til virksomheden.</p> <p>Man skal dog være opmærksom på, at der er en risiko for fagtrængsel. Da forløbet ikke alle steder kan integreres fuldt ud i studiet, kan obligatoriske projektorienterede forløb dermed give studietidsforlængelse. For at undgå denne fagtrængsel kan studiet forlænges med et projektorienteret forløb. Dette vil dog forlænge studietiden.</p> <p>På linie med projektorienterede forløb kan specialer, der skrives med udgangspunkt i en virksomhed, medregnes under denne indikator.</p> <p>På linie med projektorienterede forløb kan specialer, der skrives med udgangspunkt i en virksomhed, medregnes under denne indikator. For alle former for erhvervsrettede projektorienterede forløb, specialer mv. gælder det, at der udestår et definitionsarbejde. Vurderingen af hvornår et forløb er erhvervsrettet nok er vanskelig, og indeholder et betydeligt element af skøn, hvilket svækker anvendelsen som indikator.</p>
Indikatorens relevans	<p>Gennem projektorienterede forløb opnås der et samspil mellem virksomheden eller institutionen.</p> <p>Projektorienterede forløb og erhvervsrettede specialer giver samspil og videnuveksling mellem universiteterne og erhvervslivet. Projektorienterede forløb kan muligvis medvirke til, at nedbryde barrierer og fremme ansættelsen af højtuddannede i små og mellemstore virksomheder (SMV).</p>
Incitamentsvirkninger	<p>Projektorienterede forløb fremmer universitetets og de studerendes kommunikation med omverdenen, og giver et tilbage spil fra praksis til universitetet.</p> <p>Anvendelse af indikatoren til fordeling af basismidler kan fremme kontakten mellem universiteter og virksomheder, med perspektiver især for beskæftigelsen af universitetsuddannede i små og mellemstore virksomheder.</p> <p>Anvendelsen af indikatoren kan på den anden side også virke studietidsforlængende og/eller kvalitetssænkende, i de tilfælde hvor et forløb ikke direkte kan passes ind, og risikerer derfor at fortrænge andre vigtige dele af det givne studium.</p> <p>Studietidsforlængelse kan dog undgås ved, at indikatoren opgøres per ETCS-point.</p> <p>Anvendelse af indikatoren vil være til gunst for de universiteter, der har studier, hvor projektorienterede forløb allerede er indarbejdet og udgør en betydelig del af studiet, f.eks. lægeuddannelsen.</p>
Datakilde og datakvalitet	<p>På nuværende tidspunkt er det kun få universiteter, der har indsamlet data vedrørende de studerendes projektorienterede forløb.</p> <p>Rektorkollegiet og UBST foretager ingen systematisk registrering af projektorienterede forløb og erhvervsrettede specialer.</p>

	Indikatoren indeholder derfor væsentlige datamæssige problemer.
Implementeringsmuligheder	Indikatoren kan ikke indgå i 2008. Indikatoren kan derfor overvejes i det fremtidige udviklingsarbejde. Der vil kunne indsamles data fra efteråret 2007, der vil være klar sommeren 2008 med henblik på finanslov 2010.

2.4 Antal erhvervsfinansierede - PhD-studerende

Indikator	ErhvervsPhD
Beskrivelse	ErhvervsPhD er et 3-årigt erhvervsrettet forsknings- og uddannelsesforløb. Erhvervs PhD'en er en virksomhedsrettet forskeruddannelse, hvor den studerende deler sin tid mellem universitetet og værtsvirksomheden. På denne måde skabes der samspil om forskning og innovation mellem virksomhederne og universiteterne.
Indikatorens relevans	ErhvervsPhD-uddannelsen er kendetegnet ved at kombinere erhvervs- og forskningspraksis og skabe sammenhæng mellem forskning, erhvervsliv og uddannelse. ErhvervsPhD-ordningen understøtter virksomhedernes forskning og innovation og skaber bro mellem universiteterne og virksomhederne. Indikatoren kan opfattes som en væsentlig vidensspredningsindikator. ErhvervsPhD'er opgøres på nuværende tidspunkt sammen med de almindelige ph.d.'er. Arbejdsgruppen er derfor i tvivl om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at opgøre denne type forskeruddannelse for sig selv.
Incitamentsvirkninger	Inddragelse af indikatoren kan muligvis give incitamenter til at styrke samspillet mellem forskning og erhvervsliv og skabe netværk mellem forskere og virksomheder. Hvis der ikke korrigeres for hovedområder, vil ErhvervsPhD, som selvstændig indikator indeholde et bias imod TEK og SUND. Da ErhvervsPhD'erne typisk tilknyttes større virksomheder, som allerede har forskningsaktiviteter, kan ErhvervsPhD-indikatoren desuden have et regionalt og erhvervsstrukturelt-bias.
Datakilde og datakvalitet	FIST modtager ansøgninger og udbetaler statslig medfinansiering. Derfor findes der et godt og validt datagrundlag. Hvis man skulle vælge antallet af ErhvervsPhD'er som indikator for vidensspredning, kan den således godt indgå i kvalitetsmodellen for 2008. Antallet af ErhvervsPhD'er er indtil videre begrænset (2005:32; 2006:28). Antallet af ErhvervsPhD'er er imidlertid i kraftig vækst og ventes at stige markant de kommende år. Ved at lade indikatoren indgå sammen med de almindelige ph.d.'er, kan de eksisterende dataindsamlingskanaler anvendes. Dette tal opgøres allerede og optræder med 10% vægt i den såkaldte 50-40-10 model.
Implementeringsmuligheder	2008

2.5 Samarbejde med GTS-institutter

Indikator	Samarbejde med GTS-institutter
Beskrivelse	GTS'erne har kontakt til mere end 20.000 virksomheder årligt, og har sine kompetencer inden for videnformidling af praktisk anvendelsesorienteret viden og konkret problemløsning.
Indikatorens relevans	For mange små og mellemstore virksomheder er det mere overskueligt at få viden fra et GTS-institut end fra et universitet. GTS-institutterne lever af at sprede forskningsbaseret viden – bl.a. fra universiteterne – til erhvervslivet. Tættere samarbejde mellem universiteter og GTS-institutter kan derfor indirekte øge vidensspredningen fra universiteterne til små og mellemstore virksomheder.
Incitamentsvirkninger	GTS institutternes aktiviteter er meget varierende og spænder over FoU-aktiviteter, teknologisk rådgivning, tests og prøvning, kurser mv. Gennemgang af GTS'erne har vist, at samarbejdet mellem universiteterne og GTS'erne er relativt begrænset. GTS indikatoren afspejler derfor i dag kun i begrænset omfang samarbejde mellem universiteterne og erhvervslivet. Med indikatoren kan der skabes incitamenter for universiteterne til at indgå i relationer med GTS. Der kan fx måles på antal samarbejdsaftaler. Dette kan give anledning til indgåelse af samarbejdsaftaler mellem GTS og universiteterne. GTS indikatoren kan have et bias på grund af GTS institutternes faglige profiler, idet der ikke findes GTS institutter inden for humaniora og samfundsvidenskab.
Datakilde og datakvalitet	Samarbejdet mellem universiteterne og GTS opgøres ikke på nuværende tidspunkt, og datakvaliteten vurderes pt. ikke at have tilstrækkelig kvalitet.
Implementeringsmuligheder	På grund af datamangel og datakvalitet kan indikatoren ikke indgå i 2008.

2.6 Antal kontrakter

Indikator	Antal kontrakter
Beskrivelse	Forpligtende samarbejder (kontraktmæssigt samarbejde) om forskning og udvikling mellem virksomheder og universiteter målt i antal eller antal samarbejdsvirksomheder.
Indikatorens relevans	Kontrakter, der indgås om forskningssamarbejde mellem erhvervsliv og universiteterne, vil være en relevant indikator.
Incitamentsvirkninger	<p>Ved at anvende antallet af kontrakter skabes der incitament til, at vidensoverførslen sker til mange eksterne parter og ikke kun til nogle få med meget store kontrakter. Herved fremmes universitetets samarbejde også med små og mellemstore innovative virksomheder.</p> <p>For at undgå, at en stor kontrakt bliver splittet op i flere små kontrakter, kan det kræves, at kontrakterne opgøres ved CVR-nummer og, at der kun registreres en kontrakt per CVR. Det kan dog betyde, at universiteter hvor forskellige grupper af forskere har kontrakter med samme virksomhed kun tæller én gang.</p> <p>Ved at sikre, at det kun er samarbejde, der har en økonomisk forpligtelse for den eksterne partner f.eks. mindst 25.000 kr., kan det sikres, at der ikke oprettes en række kontrakter uden indhold. Afgrænsningen af kontrakter til kun at omfatte forsknings- og videnuvekslingsamarbejde kan dog være vanskelig.</p>
Datakilde og datakvalitet	Der indsamles ikke data for kontraktmæssigt samarbejde på nuværende tidspunkt. Universiteterne har mulighed for at opgøre antallet af kontrakter – men med de muligheder for systematiske fejl, der er en konsekvens af de forhold, der oplystes under ”incitamentsvirkninger”. Rektorkollegiets nøgletal opgør antallet af tilskudsfinansierede forskningskontrakter, men det er dog ikke uden problemer at revidere en sådan opgørelse.
Implementeringsmuligheder	På grund af fraværet af et datagrundlag/utilstrækkelig datakvalitet kan indikatoren ikke indgå i 2008.

2.7 Kommercialisering, iværksætteri, spinouts, patenter og licenser

Indikator	Kommercialisering, forskeres bestyrelsesposter, iværksætteri, spinouts (virksomheder "udgået" fra universitetet), patenter og licenser i alle tilfælde målt i antal.
Beskrivelse	Denne indikator opgør antal solgte patenter og licenser og antallet af spinouts.
Indikatorens relevans	Vidensspredning handler i høj grad om, at den viden der skabes på universiteterne bliver omsat til nye teknologier, ydelser og varer.
Incitamentsvirkninger	Ved at indarbejde indikatoren i kvalitetsmodellen skabes incitamenter til kommercialisering af forskningsresultaterne. Vægtningen af indikatoren i modellen må i givet fald afbalanceres, så der ikke gives samfundsøkonomisk uhensigtsmæssige incitamenter. Dels kan der være væsentlige omkostninger forbundet med optagelse og vedligeholdelse af patenter, dels vil valget af denne indikator signalere, at universiteternes videnoverdragelse til virksomheder bør ske gennem kommercielt salg og ikke via f.eks. forskningssamarbejde. I indikatoren kan der dog være et bias i forhold til hovedområder.
Datakilde og datakvalitet	Antallet af solgte patenter, licenser og spinouts opgøres af FISTs Kommercialiserings Statistik. Kommercialiserings Statistikken bygger på spørgeskemaindberetninger, og der kan derfor opstå problemer med hensyn til opgørelserne, afgrænsning og sammenligning mellem universiteterne, fx hvis patenter og licenser ejes af § 4 selskaber. Statistikken skal derfor udvikles, før den kan anvendes.
Implementeringsmuligheder	På grund af datakvalitet kan indikatoren ikke indgå i 2008.

3 Finansielle videnspredningsindikatorer

I det følgende opregnes fem indtægtsgivende dele af universiteternes aktiviteter, som kan betragtes som videnspredning, og som derfor kan overvejes medtaget til indikatordækning af universiteternes videnspredningsaktiviteter. Det drejer sig om:

1. Indtægter fra ”andre tilskudsfinansierede aktiviteter”
2. Indtægter fra ”salg af varer og tjenesteydelser”
3. Indtægter fra ”myndighedsopgaver”
4. Indtægter fra kommercialisering af patenter og licenser
5. Indtægter i form af private forsknings- og samarbejdsmidler

3.1 Indtægter fra andre tilskudsfinansierede aktiviteter

Indikator	Indtægter fra ”andre tilskudsfinansierede aktiviteter”
Beskrivelse	”Andre tilskudsfinansierede aktiviteter” i universiteternes regnskaber omfatter aktiviteterne vedrørende projekter af ikke forskningsmæssig karakter. Posterne under tilskudsfinansierede aktiviteter kan omfatte indtægter fra efter- og videreuddannelse, arrangementer, konferencer, deltagerbetaling og oprettelse af regionale kontorer etc.
Indikatorens relevans	Indtægterne dækker over samarbejde med eksterne aktører om fx afholdelse af arrangementer eller konferencer og er vundet i konkurrence. Kontoen omfatter også beløb fra Erasmus stipendier. Det er således tvivlsomt, at alle posterne er relevante. Aktiviteten opgøres til 150 mio. kr.
Incitamentsvirkninger	Anvendelsen af indikatoren ved fordeling af basismidler vil give universiteterne tilskyndelse til videnspredning af bred karakter.
Datakilde og datakvalitet	De fleste af universiteternes regnskaber føres stadig efter det gamle underkontosystem. Derfor opgøres denne aktivitet (UK 97) på en nogenlunde sammenlignelig måde. Regnskaberne gennemgås af flere revisionskontroller. Rigsrevisionen er i øjeblikket ved at gennemgå posterne på denne underkonto hos universiteterne.
Implementeringsmuligheder	2008

3.2 Indtægter fra salg af varer og tjenesteydelser

Indikator	Indtægter fra "salg af varer og tjenesteydelser".
Beskrivelse	Universiteterne kan sælge varer og tjenesteydelser til private og offentlige på markedsvilkår, det vil sige som indtægtsdækket virksomhed.
Indikatorens relevans	Indikatoren afspejler universiteternes salg af markedsorienterede produkter. Indikatoren omfatter således samarbejde med erhverslivet og kommercialisering af universiteternes aktiviteter. Hovedposterne omfatter indtægter vedr. lokaleleje, kompendiesalg til studerende samt forskellige kurser. Det er således tvivlsomt, at alle posterne er relevante. Anvendelsen af hele kontoen som indikator for videnspredning synes ikke at være hensigtsmæssig. Aktiviteten omfatter 190 mio. kr.
Incitamentsvirkninger	Anvendelse af indikatoren i forbindelse med fordelingen af basismidler vil give universiteterne tilskyndelse til at udøve markedsorienterede indtægtsgivende videnspredningsaktiviteter.
Datakilde og datakvalitet	Indtægterne fremgår af universiteternes regnskaber på UK 90. Regnskaberne er underkastet revisionskontrol.
Implementeringsmuligheder	2008

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 12/13

3.3 Indtægter fra myndighedsopgaver

Indikator	Indtægter fra "myndighedsopgaver" på FL
Beskrivelse	Fra 2007 tilføres universiteterne opgaver vedrørende forskningsbaserede myndighedsopgaver med integreringen af ni sektorforskningsinstitutioner i fire af de otte universiteter.
Indikatorens relevans	Sektorforskningen og dermed myndighedsopgaverne er finansieret af fagministerierne, og en del af denne finansiering betragtes som basisforskningsmidler, som ikke er relevante at medtage.
Incitamentsvirkninger	Med sammenlægningerne tilføres universiteterne nye myndighedsopgaver. Myndighedsopgaver indgås som en aftale mellem fagministerierne og universiteterne. Frem til januar 2009 er universiteterne forpligtet til levering af myndighedsbetjening, og fagministerierne er forpligtet til at købe deres opgaver hos det pågældende universitet. Opgaverne er således ikke udbudt i konkurrence. Indikatoren afspejler derfor ikke direkte klare incitament og er ej heller et udtryk for markedsorienteret salg af et produkt.
Datakilde og datakvalitet	Indtægter opgøres på universiteternes regnskaber under finanslovsbevillinger.
Implementeringsmuligheder	2008

3.4 Indtægter fra kommercialisering af patenter og licenser

Indikator	Indtægter fra kommercialisering af patenter og licenser
Beskrivelse	Indtægter fra patenter kan forekomme gennem tre kanaler: I) patentet kan sælges eller licenseres direkte, II) der kan stiftes et fuldt ejet techtrans selskab som ejer og kommercialiserer patentet, og hvorfra universitetet modtager afkast, og III) universitetet kan sælge patentet til et techtrans selskab med henblik på kommercialisering og som modydelse opnå delvist ejerskab (aktier) i techtrans selskabet samt afkast heraf.
Indikatorens relevans	Vidensspredning handler i høj grad om, at den viden der skabes på universiteterne, bliver omsat til nye teknologier, ydelser og varer.
Incitamentsvirkninger	Ved at indarbejde indikatoren i kvalitetsmodellen skabes incitamenter til kommercialisering af forskningsresultaterne. Vægtningen af indikatoren i modellen må i givet fald afbalanceres, så der ikke gives samfundsøkonomisk uhensigtsmæssige incitamenter. Det må således tages med i betragtningen, at der kan være væsentlige omkostninger forbundet med optagelse og vedligeholdelse af patenter.
Datakilde og datakvalitet	Techtransloven trådte i kraft 2004, og aktiviteterne (indtægter og selskaber) har været meget begrænsede. Der er derfor ikke nødvendigvis samstemmende praksis blandt universiteterne om bogføringspraksis. Som udgangspunkt vil indtægterne fra de tre kommercialiseringsformer indtægtsføres på UK 10. De hidtidige posteringer er meget begrænsede.
Implementeringsmuligheder	2008

3.5 Indtægter i form af private forsknings- og samarbejdsmidler

Indikator	Indtægter fra private virksomheder mv. til forskningssamarbejde og øvrigt samarbejde.
Beskrivelse	Indikatoren dækker indtægter til forskningsformål og andet samarbejde fra private kilder, f.eks. virksomheder, fonde, etc.
Indikatorens relevans	Indtægterne kommer fra forskernes samarbejde med private virksomheder samt fonde. Indtægterne vindes i åben konkurrence. Indikatorens volumen er 720 mio. kr. i 2005.
Incitamentsvirkninger	Indikatoren vil medvirke til at styrke samarbejdet mellem universiteterne og erhvervslivet.
Datakilde og datakvalitet	Indtægter bogføres på UK 95, og er underlagt revisionskontrol. Rigsrevisionen er i øjeblikket ved at gennemgå posteringer på denne underkonto. Datakvaliteten vurderes som høj.
Implementeringsmuligheder	2008